

Onderwerp

Samenwerkingsverband Metropoolregio Amsterdam (MRA): stand van zaken omtrent het onderwerp toerisme & recreatie

Registratienummer

1449830

Datum

30 januari 2013

Auteur

J. Plantinga

Afdeling/Bureau

ES

Openbaarheid

Passief openbaar

Portefeuillehouder

Appelman, J.N.J.

Ter kennisname aan PS en burgerleden

Doel van deze mededeling:

Deze mededeling betreft een beknopte terugkoppeling van een gehouden expertmeeting dan wel rondetafelgesprek over de Metropoolregio Amsterdam (MRA) in relatie tot toerisme en recreatie. Tevens wordt aandacht besteed aan de stand van zaken met betrekking tot het vervolg op - het promotiedeel van - het project 'Amsterdam Bezoeken, Holland Zien' (ABHZ 2.0).

Toezegging/motie/amendement:

N.v.t.

Inleiding:

Binnen het informele samenwerkingsverband MRA valt het onderwerp toerisme onder het thema economie (een van de vijf MRA-thema's). Om meer inzicht te krijgen in wat Flevoland en de MRA voor elkaar kunnen betekenen op het vlak van toerisme & recreatie, heeft onlangs - op initiatief van gedeputeerde J.N.J. Appelman - een rondetafelgesprek plaatsgevonden met meerdere partijen, te weten Amsterdam Marketing (AM), Amsterdam Toerisme & Congres Bureau (ATCB; onderdeel van AM), LAgrou (adviesbureau), Beurs van Berlage, LOC7000 (evenementenorganisator), Den Daasgroep/Marina Muiderzand, Almere City Marketing en de gemeenten Lelystad & Almere.

Mededeling:

De voornaamste uitkomsten van het rondetafelgesprek zijn als volgt:

- Amsterdam is een magneet voor internationale bezoekers (bijna 10 miljoen overnachtingen in 2010, waarvan 4/5 voor rekening komt van buitenlandse gasten). Naar verwachting zal het aantal buitenlandse overnachtingen verder toenemen. Als het bestaande toeristisch-recreatieve product in Flevoland in ogenschouw wordt genomen, dan kan met name hedendaagse architectuur interessant zijn voor de internationale bezoeker die in Amsterdam verblijft.
- De wereldexpo Floriade 2022 - inclusief activiteiten/congressen in de periode 2012-2022 - biedt veel mogelijkheden voor het aantrekken van internationale bezoekers die in Amsterdam verblijven (evenals voor bezoekers afkomstig uit (1)(omringende) Europese landen die over land reizen en (2) Nederland).
- (Inter)nationale bezoekers die voor Amsterdam komen, kunnen (vaker) overnachten in Flevoland. In dat geval wordt Flevoland als uitvalsbasis benut en kunnen deze bezoekers vervolgens worden verleid om attracties en evenementen in Flevoland te bezoeken zoals Batavialand, Walibi Holland en Strandfestival Zand.
- Daarnaast vormen de inwoners van de MRA - inclusief de inwoners van Amsterdam - een interessante doelgroep. Vooral in het weekend zouden zij (meer) gebruik kunnen maken van toeristische voorzieningen in Flevoland.
- Wat betreft productontwikkeling liggen er kansen ten aanzien van nieuwe vestigingen van verblijfsaccommodaties (bungalowparken en hotels), evenementen (zoals popconcerten en zeilevenementen) en grootschalige attractieparken (bijvoorbeeld Legoland).

Tevens is stilgestaan bij het project 'Amsterdam Bezoeken, Holland Zien' (ABHZ). Het huidige ABHZ - waarbij de provincie financieel betrokken is - loopt

Mededeling

Bladnummer

2

Documentnummer

1451756

bijna af en op dit moment wordt in MRA-verband gesproken over de voorzetting van het promotie-onderdeel van dit project (tot en met 2016). Dit project richt zich op een betere spreiding van de internationale toerist over de MRA. De uitvoering van het promotieonderdeel ligt bij het ATCB; de Stadsregio Amsterdam treedt op als coördinerende partij. ATCB heeft de afgelopen jaren voor Lelystad en Almere verschillende promotieactiviteiten uitgevoerd.

Het huidige ABHZ heeft er mede voor gezorgd dat er een regionale denkwijze op gang is gekomen op het gebied van toerisme & recreatie. Daarnaast is uit onderzoek gebleken dat steeds meer internationale bezoekers in Amsterdam een activiteit in de omliggende regio ondernemen. Voor Lelystad en Almere heeft ABHZ de afgelopen jaren geleid tot meerdere concrete resultaten dan wel promotieactiviteiten. Hierbij kan worden gedacht aan: verschillende printcampagnes, omschrijving van de karakteristieke *new land* (met name hedendaagse architectuur in Lelystad en Almere) en *big lake* (Markermeer-IJmeer) op de website lamsterdam.com, het presenteren van de MRA op meerdere beurzen, thematische auto- en fietsroutes (architectuurroute voor Lelystad en Almere), een recreatiekrant voor Almere en Lelystad, 'Magazine aan Wal' met een overzicht van de watersportmogelijkheden binnen de MRA, een (digitale) evenementenkalender die door de citymarketing-organisaties - waaronder die van Lelystad en Almere - wordt gevuld en een aantal persreizen.

Het vervolg

Op dit moment wordt door ATCB het uitvoeringsplan voor het vervolg op ABHZ opgesteld. Zowel de provincie als de gemeenten Lelystad & Almere hebben de intentie om mee te doen aan het vervolg op ABHZ, mits zij zich voldoende kunnen herkennen in het uitvoeringsplan. Mocht dit het geval zijn en de gesprekken over de financiële bijdrage positief worden afgerond, dan worden de leden van PS middels een mededeling op de hoogte gesteld van deelname van de provincie (medio april/mei).

Daarnaast is het cluster toerisme & congressen binnen de *Amsterdam Economic Board* voornemens om op korte termijn een MRA-project te initiëren op het gebied van toerisme. Zodra hiervan sprake is, zal er worden nagegaan in hoeverre Flevoland bij dit project kan aanhaken.

Ter inzage in de leeskamer

N.v.t.

Verdere informatie

Achtergrondinformatie over het huidige ABHZ:

- Eind 2008 is het project ABHZ ingediend in het kader van het 'Pieken in de Delta'-programma. Dit programma betrof een regeling van het Rijk om de economie te bevorderen en is inmiddels vervangen door het topsectorenbeleid van het Ministerie van ELenI.
- ABHZ bestaat uit vijf onderdelen, te weten (1) promotie gericht op internationale toeristen die Amsterdam bezoeken, (2) het ontwikkelen van een OV routekaart, (3) het realiseren van een route langs industrieel erfgoed in Noord-Holland (Holland Route), (4) het creëren en opstellen van digitale projecten/schermen op het Westergasfabriekterrein in Amsterdam en (5) het (laten) organiseren van het Viva Italia Festival (onder andere de start van de Giro d'Italia in Amsterdam). Alle onderdelen zijn inmiddels uitgevoerd met uitzondering van het promotie-onderdeel, wat loopt tot en met april 2013.
- De totale projectkosten van het huidige ABHZ bedragen € 5,5 miljoen. Bijdrage vanuit Pieken in de Delta: circa € 2 miljoen. Bijdrage vanuit Flevoland: provincie: € 50.000, Lelystad: € 20.000 en Almere: € 30.000 (eenmalig). NB: het budget voor het promotieonderdeel van het huidige ABHZ betreft circa € 1,8 miljoen.
- Betrokken overheidspartijen: de provincies Noord-Holland en Flevoland, de Stadsregio Amsterdam, ATCB en de MRA-gemeenten.

Bijlage: verslag van het rondetafelgesprek MRA i.r.t. toerisme & recreatie (zie volgende pagina's)

Mededeling

Bladnummer

3

Documentnummer

1451756

Bijlage: verslag rondetafelgesprek MRA omtrent toerisme & recreatie op 11 december 2012

Deelnemers:

- Frans van der Avert - chief marketing officer Amsterdam Marketing
- Hans Dominicus - manager Ontwikkeling, Onderzoek & Advies bij ATCB
- Diana van Loenen - beleidsmedewerker EZ bij Stadsregio Amsterdam
- Cees Slager - oprichter/eigenaar Molecaten
- Marcel Schonenberg - directeur Beurs van Berlage
- Lisan Kox - bedrijfsleider bij Marina Muiderzand (Den Daasgroep)
- Ronny Hooch-Antink - directeur LOC7000
- Stephen Hodes - directeur LAGroup (moderator)
- Wethouder Fackeldey - Gemeente Lelystad
- Linda Evers - Gemeente Lelystad (ambtelijke vertegenwoordiging)
- Wethouder Scholten - Gemeente Almere
- Monique Vredenburg - Gemeente Almere (ambtelijke vertegenwoordiging)
- Nik Smit - directeur Almere City Marketing
- Gedeputeerde Appelman - Provincie Flevoland
- Jeroen Plantinga - Provincie Flevoland (ambtelijke vertegenwoordiging)

Wethouder Scholten (Almere) was verhinderd vanwege ziekte.

Verslag van het gesprek op hoofdlijnen: dit verslag omvat op hoofdlijnen de voornaamste bevindingen/uitkomsten van het rondetafelgesprek. Het verslag betreft dus geen samenvatting van de discussies die tijdens dit gesprek zijn gevoerd.

Bestaand toeristisch-recreatief product Flevoland

Internationale bezoekers:

- Hedendaagse architectuur in Flevoland kan voor internationale (herhaal)bezoekers - die in Amsterdam verblijven - interessant zijn (belangrijke niche-markt: bezoekers die geïnteresseerd zijn in producten/activiteiten betreffende de creatieve industrie zoals design en architectuur).
- Het promotieproject 'Amsterdam Bezoeken, Holland Zien' (vervolg/ABHZ 2.0) richt zich op een betere spreiding van de internationale toerist die in Amsterdam verblijft over de Metropoolregio Amsterdam (MRA). De komende maand wordt met de Stadsregio Amsterdam nader gesproken over de hoogte van de 'Flevolandse bijdrage' (provincie en gemeenten Lelystad & Almere).
- De karakteristiek 'new land' binnen ABHZ kan worden benut als decor/verhaal op het moment dat internationale bezoekers - die in Amsterdam verblijven - in Flevoland zijn. Het verhaal van Flevoland (aanleg van polders/strijd tegen het water) is niet uniek, omdat dit ook geldt voor andere delen van Nederland. Internationale bezoekers - die in Amsterdam verblijven - zullen hiervoor niet naar Flevoland komen. Het is echter wel lastig om dit aspect zichtbaar dan wel beleefbaar te maken voor internationale bezoekers (is tot nu toe elders niet goed gelukt).
- De internationale bezoeker die Amsterdam verblijft, komt niet voor waterrecreatie/-sport op het Markermeer-IJmeer (onderdeel van de karakteristiek 'big lake' binnen ABHZ); dit toeristisch-recreatieve product is interessant voor met name de Duitse en nationale markt.
- Internationale bezoekers komen voor een 'citybreak' naar Amsterdam (kort verblijf). Doorgaans wordt als onderdeel van een 'citybreak' geen bezoek gebracht aan een natuurgebied buiten de

Mededeling

Bladnummer

4

Documentnummer

1451756

stad. Natuurbeleving - waaronder het bezoeken van de Oostvaardersplassen - is dan ook niet interessant voor internationale bezoekers (wel voor de Europese markt + de nationale markt).¹

- De wereldexpo Floriade 2022 - inclusief activiteiten/congressen in de periode 2012 - 2022 - is interessant voor internationale bezoekers die in Amsterdam verblijven (evenals voor bezoekers afkomstig uit (omringende) Europese landen en Nederland).
- Internationale bezoekers die voor Amsterdam komen, kunnen in Flevoland overnachten. In dit geval kan Flevoland worden opgevat als een 'service provider' voor de MRA.
- Tot slot vormen internationale (professionele) bezoekers die geïnteresseerd zijn in planologie (de aanleg en inrichting van Flevoland en de stedelijke ontwikkeling van Almere en Lelystad) een bescheiden niche-markt.

Bezoekers aan Amsterdam afkomstig uit Nederland:

- Amsterdam trekt veel bezoekers afkomstig uit Nederland (NB: circa 1/5 van de hotelgasten + een groot deel van de dagbezoekers is afkomstig uit Nederland). Deze bezoekers zijn als gevolg van de omvang voor Flevoland een interessantere doelgroep dan de internationale bezoekers.
- In MRA-verband zal ook worden gekeken naar de mogelijkheden van promotie gericht op bezoekers in Amsterdam die afkomstig zijn uit Nederland (doel: betere spreiding over de MRA).
- Ook deze bezoekers zouden (vaker) kunnen overnachten in Flevoland dan wel Flevoland als uitvalsbasis kunnen gebruiken om een bezoek te brengen aan Amsterdam. Vervolgens kunnen deze bezoekers worden verleid om o.a. attracties en evenementen in Flevoland te bezoeken.

Inwoners van Metropoolregio Amsterdam (MRA) - inclusief inwoners van Amsterdam:

- Flevoland kan worden beschouwd als 'pretpark' voor inwoners van de MRA, welke behoefte hebben aan ontspanning wat vooral in het weekend plaatsvindt. Hierbij kan worden gedacht aan bestaande voorzieningen/attracties in Flevoland zoals Batavialand en Walibi Holland.
- Daarnaast kunnen evenementen die plaatsvinden in Flevoland interessant zijn voor inwoners in de MRA (bijvoorbeeld Zand in Almere en Lowlands in Biddinghuizen).

Daarnaast is aangegeven dat de Europese markt en nationale markt interessanter zijn als doelgroep voor Flevoland, dan de (inter)nationale toerist die Amsterdam bezoekt c.q. in Amsterdam verblijft.

Productontwikkeling

Kansen voor toeristisch-recreatieve productontwikkeling binnen Flevoland:

- Nieuwe vestigingen van verblijfsaccommodaties in Flevoland (bungalowparken en hotels), zodat (meer) (inter)nationale bezoekers die komen voor A'dam kunnen overnachten in Flevoland.
- Nieuwe evenementen zoals popconcerten bij voorkeur in een parkachtige setting in Flevoland. Mogelijk kan het aan te leggen Floriade-terrein in Almere hieraan invulling geven. Daarnaast kunnen nieuwe zeilevenementen interessant zijn voor (inter)nationale bezoekers in A'dam.
- Nieuwe grootschalige attracties (bijvoorbeeld Legoland) met het oog op de Europese en nationale markt (in het laatste geval: inclusief de inwoners van de MRA/Amsterdam).
- Inzetten op nieuwe culturele voorzieningen - in het kader van het aantrekken van internationale bezoekers - is moeilijk, omdat Amsterdam erg veel te bieden heeft op dit gebied. Het moet dan echt bijzonder/onderscheidend zijn (aanvullend op het bestaande aanbod in A'dam).
- Het beschikbare budget voor MRA-projecten kan wellicht deels worden benut voor congressen/zakelijke bijeenkomst die in het kader van de Floriade 2022 zullen worden georganiseerd.

¹

In dit verslag wordt onderscheid gemaakt tussen de internationale markt en de Europese markt. Onder de Europese markt wordt in dit kader verstaan: bezoekers afkomstig uit Europese landen die met de auto naar Nederland reizen.